

6

INFORMAČNÍ LIST Č. 6 / PROSINEC 2010

VÝZNAMNÉ UDÁLOSTI ROKU 2010

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

OBSAH

SLOVO PŘEDSEDY	3
VÝZNAMNÉ PŘÍPADY ROKU 2010	4
LEDEN	4
ÚNOR	5
BŘEZEN	6
DUBEN	6
KVĚTEN	8
ČERVEN	8
ČERVENEC	9
SRPEN	10
ZÁŘÍ	11
ŘÍJEN	12
LISTOPAD	12
PROSINEC	13
AKTIVITY ÚOHS V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH	14
ČESKÁ SOUTĚŽNÍ POLITIKA V ROCE 2010	14
OBLAST HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE	15
OBLAST VÝZNAMNÉ TRŽNÍ SÍLY	16
OBLAST VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	16
OBLAST VEŘEJNÉ PODPORY	16
DRUHOSTUPŇOVÉ ROZHODOVÁNÍ A SOUDNÍ PŘEZKUM	17
PREZENTACE V MÉDIÍCH	17
AGENDA 2011	18

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE
tř. Kpt. Jaroše 7, 604 55 Brno

Redakční rada: Kristián Chalupa, Milena Marešová, Martin Švanda, Petra Chaloupková, Libuše Kašná
Foto: archiv ÚOHS

tel.: 542 167 288/243/225
fax: 542 167 112
e-mail: tiskuohs@compet.cz
www.compet.cz

Uzávěrka textu: 30. 11. 2010
Grafická úprava, tisk: Metoda spol. s r. o.

SLOVO PŘEDSEDY

V žádné z kompetencí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže není přímo zakotvena ochrana spotřebitele. Přesto značná část činnosti našeho Úřadu a jeho rozhodnutí si kladou za cíl spokojeného občana – spotřebitele. Děje se tak prostřednictvím dohledu nad férovou soutěží podnikatelských subjektů. V případě zadávání veřejných zakázek zase ÚOHS výrazně pomáhá státu šetřit veřejně vynakládané prostředky. V oblasti antitrustu i veřejných zakázek se tedy můžeme jednoznačně prokázat konkrétními výsledky, s nimiž Vás seznamujeme v tomto informačním listu. Bylo tomu tak v minulosti a bude tomu tak samozřejmě i v nadcházejícím roce 2011, do kterého Vám z celého srdce přeji mnoho štěstí a osobní pohody.

Petr Rafaj

předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY ROKU 2010

Leden

K 1. lednu 2010 vznikl Centrální registr podpor malého rozsahu (de minimis), a to na základě ustanovení zákona č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Tato databáze by měla přinést zkvalitnění monitoringu poskytovaných podpor malého rozsahu pro koordinační orgány veřejné podpory. Přínosem pro poskytovatele podpory de minimis v souvislosti s funkčním centrálním registrem pak bude především zrychlení administrace poskytování podpory malého rozsahu, neboť odpadnou dosavadní formální kroky předcházející samotnému poskytnutí podpory de minimis konkrétnímu příjemci. Zásadně se také zvýší právní informovanost a právní jistota poskytovatelů i příjemců podpory de minimis. Jako pomůcku pro vyplňování údajů do registru vydal Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále též „ÚOHS“ či „Úřad“) v březnu také manuál – Informační list 1/2010.

S počátkem roku vstoupila v účinnost novela zákona o veřejných zakázkách a novela koncesního zákona. Legislativní změny přinesly Úřadu mj. možnost uložit zákaz plnění smlouvy, zejména u zakázek, jež byly zadány bez zadávacího řízení. Dále byla zavedena možnost uložit zákaz účasti ve veřejných zakázkách společností, které předložily nepravdivé údaje o své kvalifikaci. Především změnám přineseným novelou pak byla věnována konference o veřejných zakázkách, kterou ÚOHS pořádal na konci ledna.

Úřad svým prvostupňovým rozhodnutím ze dne 8. ledna 2010 uložil pokutu 17,283 mil. korun společnosti Sokolovská uhelná. Účastník řízení v letech 1997-2007 uzavíral a plnil zakázané dohody o zákazu vývozu, které mají za cíl narušení hospodářské soutěže a které mohly vést k narušení soutěže na trhu hnědouhelných briket, hnědého energetického uhlí a hnědého tříděného uhlí v České republice.

ÚOHS ve svém rozhodnutí konstatoval jak porušení českého soutěžního zákona, tak čl. 81 Smlouvy ES (dnes čl. 101 Smlouvy FEU). V průběhu správního řízení nebylo naopak prokázáno uzavření a plnění dohod o určování cen pro další prodej či závazky výhradnosti dodávek hnědého uhlí a briket.

Dohody o zákazu vývozu považuje jak české, tak evropské právo za závažné narušení hospodářské soutěže. Jejich cílem je narušení soutěže, a proto u nich není třeba prokazovat negativní dopad na soutěž. Přesto dospěl ÚOHS v daném případě k závěru, že negativním následkem posuzovaných dohod mohlo být omezení soutěže v rámci jedné značky. Dodavatel mohl prostřednictvím dohod o zákazu vývozu dělit společný trh, a tím přispět k uzavření trhu pro přístup konkurenčního zboží v rámci téže značky. Posuzované dohody tak vedly k zúžení počtu odběratelů, kteří mohli zboží nakoupené

od účastníka řízení vyvážet. Na základě dohod o zákazu vývozu byli distributoři zboží omezeni ve výběru konečného zákazníka, což mohlo vést ke snížení nabídky pro spotřebitele. Rozhodnutí bylo v září 2010 potvrzeno ve druhém stupni a nabylo právní moci.

Prvostupňovým rozhodnutím byla uložena pokuta 1 milion korun společnosti Lesy České republiky. Důvodem byla závažná pochybení v zakázkách z roku 2007 týkajících se výpočetní techniky. Zadavatel neuchoval dokumentaci k celkem 7 zakázkám, které se týkaly správy a monitoringu struktury ICT a poskytování služeb provozu a údržby komunikačních technologií. Celkový objem uvedených veřejných zakázek činil cca 35 milionů korun bez DPH. Kromě uvedeného pochybení ÚOHS minimálně v jednom případě zakázky na dodávku výpočetní techniky konstatoval, že zadavatel v rozporu se zákonem rozdělil předmět plnění tak, že došlo ke snížení předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Rozhodnutí nabylo právní moci v dubnu 2010.

Pravomocným rozhodnutím byla uložena pokuta 200 tisíc korun Technickým službám města Most a.s. Důvodem bylo závažné pochybení v zakázce na likvidaci komunálních odpadů. Zadavatel před uzavřením smlouvy provedl jednání s vybraným uchazečem (Mostecké odpady, s.r.o.) ohledně úprav smlouvy, což je v přímém rozporu se zákonem o veřejných zakázkách. Vzhledem k tomu, že předmětná zakázka byla zadávána v otevřeném zadávacím řízení, zadavatel byl povinen uzavřít smlouvu s vybraným uchazečem bez jakýchkoliv úprav.

Úřad schválil transakci, v jejímž důsledku došlo ke změně většinového vlastníka společnosti Travel Service, a.s. Společnost Travel Service působí v oblasti pravidelné a nepravidelné vnitrostátní i mezinárodní letecké přepravy, zejména pak v charterové a nízkonákladové letecké přepravě osob. Posuzovanou transakcí došlo k převodu části podílu společnosti ICELANDAIR na soutěžitele CANARIA TRAVEL, spol. s r.o.

ÚOHS uložil svým prvostupňovým nepravomocným rozhodnutím pokutu 300 tisíc korun zadavateli Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje a.s.

ÚOHS v srpnu 2009 zahájil správní řízení, které se týkalo následujících veřejných zakázek: ultrazvukové přístroje (rok 2007), zdravotnické zařízení (rok 2007), soubory zdravotnických technologií (rok 2007), služby v rámci IT, sjednocení databází (rok 2007), hematologické analyzátoři (rok 2007), zdravotnické zařízení (rok 2008), soubory zdravotnických technologií (rok 2008).

U šesti ze sedmi uvedených zakázek bylo shledáno zásadní pochybení, když zadavatel zakázky nezadal v některém zadávacím řízení a v rozporu se zákonem rozdělil předmět plnění

do samostatných smluv tak, že žádná z nich nepřesahovala limit 2 miliony korun. Skutková podstata nebyla naplněna pouze u zakázky na služby v rámci IT, sjednocení databází (rok 2007). Pokuta byla pravomocným rozhodnutím potvrzena v dubnu 2010.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil svým prvostupňovým rozhodnutím sankci v souhrnné výši 160 000 Kč zadavatelům hlavní město Praha (80 000 Kč), Technická správa komunikací hl. m. Prahy (40 000 Kč) a Centrum sociálních služeb Praha (40 000 Kč) za porušení zákona o veřejných zakázkách.

Uvedení zadavatelé spáchali správní delikt, když zadali veřejnou zakázku na provedení personálního a organizačního auditu jako tři samostatné veřejné zakázky, aby nemuseli používat náročnější typ zadávacího řízení.

Únor

Dne 1. února 2010 nabyl účinnosti zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití (dále jen ZVTS). Kontrolou nad jeho dodržováním byl pověřen Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

Smyslem zákona je definovat koncept významné tržní síly a jejího zneužití, a to za účelem ochrany hospodářské soutěže v oblasti prodeje zemědělských a potravinářských výrobků. Zákon rovněž přináší příslušné nástroje, s jejichž pomocí je možno posoudit a vyvarovat se uvedeného protisoutěžního jednání.

Významná tržní síla je v zákoně definována jako takový vztah kupujícího k dodavateli, kdy se v důsledku situace na trhu stává dodavatel závislým na odběrateli ve vztahu k možnosti dodávat své zboží spotřebitelům a kdy si odběratel vůči dodavateli může vynutit jednostranně výhodné obchodní podmínky. Zákon se vztahuje na ty odběratele zemědělských a potravinářských výrobků, jejichž obrat v posledním finančním roce přesáhl 5 mld. Kč. Zakázáno je zneužití významné tržní síly na úkor dodavatele. Musí se jednat o systematické a opakované jednání, jehož cílem je podstatné narušení soutěže na relevantním trhu. Seznam jednání, jež jsou považována za zakázaná, je obsahem příloh zákona.

Za porušení ZVTS může být uložena sankce ve výši 10 mil. Kč nebo do 10% z obrátu. Za účelem dohledu nad dodržováním ZVTS byl v rámci Úřadu zřízen Odbor kontroly významné tržní síly.

Předseda Úřadu Petr Rafaj druhostupňovým rozhodnutím ze dne 4. února 2010 potvrdil uložení pokuty 300 tisíc korun Statutárnímu městu Ústí nad Labem.

Důvodem sankce byla závažná pochybení při zadávání veřejné zakázky na I. etapu revitalizace městského centra. Cena dané veřejné zakázky činila více než 139 milionů korun.

Zadavatel se při výběru realizátora projektu, kterým se stala společnost EUROVIA CS, a.s. dopustil řady pochybení. Počet zájemců o zakázku omezil losem na šest. Toto losování však v únoru 2005 proběhlo pouze za účasti zástupců zadavatele. Takovýto způsob výběru zájemců je však netransparentní, neboť v něm zcela absentoval prvek veřejné kontroly. Zadavatel

rovněž nepřipustil možnost účasti na losování zástupců jednotlivých uchazečů, příslušné protokoly pak neobsahují popis způsobu, jakým bylo losování provedeno.

Pokuty za porušení zákona o veřejných zakázkách ve výši 130 000 Kč a 100 000 Kč pro Univerzitu Palackého v Olomouci potvrdil svými pravomocnými rozhodnutími předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Petr Rafaj. Sankce byly uloženy za nezákonný postup ve veřejných zakázkách na dodávku notebooků a dodávku počítačů a monitorů v úhrnné výši téměř 20 mil. Kč.

ÚOHS ve správním řízení povolil spojení soutěžitelů STRABAG SE a Viamont DSP a.s. Společnost STRABAG je v České republice činná prostřednictvím svých dceřiných společností zejména v oblastech pozemního a inženýrského stavitelství, těžby kameniva, štěrku a písků a výroby betonových a asfaltových směsí. Společnost Viamont DPS je pak činná zejména v oblasti železničních staveb.

Společnost STRABAG doposud nepřímou držela 50 % akcií společnosti Viamont DSP a.s., zbyvajících 50 % na společnosti Viamont DSP držela společnost VIAMONT a.s. Posuzovanou transakcí navýší společnost STRABAG svůj akciový podíl na společnosti Viamont DPS na 100 %, čímž dojde ke změně kvality kontroly z kontroly společné, vykonávané nad společnostmi Viamont DSP společností STRABAG a VIAMONT a.s., na kontrolu výlučnou, vykonávanou společností STRABAG.

Po zhodnocení všech skutečností dospěl ÚOHS k závěru, že posuzované spojení soutěžitelů nebude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, a to zejména s ohledem na skutečnost, že nedochází k podstatné změně tržních struktur.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil pokutu 90 tisíc korun městu Hlinsko za chyby v tendru na rozšíření domovu důchodců. Proti rozhodnutí nebyl podán rozklad. Město uzavřelo v roce 2001 smlouvu s vybraným uchazečem Stavitelství KRRO s.r.o., jejímž předmětem byla dodávka novostavby s kapacitou 60 lůžek. Realizátor stavby byl vybrán na základě obchodní veřejné soutěže. Koncem roku 2004 bylo rozhodnuto o rozšíření kapacity na 94 lůžek, zadavatel však na tuto novou zakázku nevypsál tendr a v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách v jednacím řízení bez uveřejnění vyzval jako jedinou společnost Stavitelství KRRO k podání nabídky.

Pravomocným rozhodnutím předsedy ÚOHS bylo potvrzeno zrušení zadání veřejné zakázky „Správa, provozování, údržba, rekonstrukce a rozvoj veřejného osvětlení ve statutárním městě Hradec Králové“. Zadavatel se dopustil několikanásobného porušení zákona, čímž výrazně ovlivnil výběr nejvhodnější nabídky.

Zadavatel stanovil podkritéria hodnocení nabídek „výše investic do technologie a obnovy veřejného osvětlení a následné úspory elektrické energie“, „přístup k předmětu plnění“ a „nestandardní služby“ v rozporu se zásadou transparentnosti. V zásadě zadavatel přesně nespécifikoval, jak bude jednotlivá dílčí kritéria hodnotit a rovněž se ukázalo, že ani zadavatel neměl vyjasněno, co bude obsahem hodnocení podkritérií.

ÚOHS svým prvostupňovým rozhodnutím zrušil zadání veřejné zakázky na parkovací systém pro město Znojmo. Zadavatel pochybil tím, že provedl úpravy v uveřejněném oznámení o zakázce, aniž by přiměřeně prodloužil lhůtu pro podání nabídek.

Zadavatel dne 3. 4. 2009 uveřejnil oznámení o zakázce, kde ekonomickou a finanční kvalifikaci a technickou kvalifikaci splňoval určitý okruh dodavatelů. Dne 13. 5. 2009 zadavatel podstatným způsobem změnil své požadavky na uvedené kvalifikační předpoklady, které nakonec mohl splnit mnohem širší okruh dodavatelů. Lhůtu pro doručení žádostí o dokumentaci však ponechal do 14. 5. 2009 a lhůtu pro podání nabídek do 26. 5. 2009. Tím, že zadavatel přiměřeně neprodloužil lhůtu pro podání nabídek a odpovídajícím způsobem neprodloužil lhůtu pro doručení žádostí o dokumentaci, omezil okruh možných dodavatelů, kteří mohli podat nabídku. Proti rozhodnutí nebyl podán rozklad.

Předseda Petr Rafaj potvrdil uložení sankce ve výši 100 000 Kč pro Ministerstvo vnitra České republiky za nesprávný postup ve veřejné zakázce „Příprava podkladů a vyplnění žádosti o dotaci v rámci operačního programu životního prostředí – Prioritní osa 3“.

Březen

Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost Ministerstva financí týkající se rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, podle něhož ministerstvo porušilo zákon o veřejných zakázkách, když zrušilo zadávací řízení na správu finančních prostředků na financování protipovodňových opatření. Vítězem soutěže se stala Československá obchodní banka, a.s. Vybraný uchazeč se však poté ve zcela jiném případě dostal do soudního sporu se zadavatelem, který následně tendr na správu finančních prostředků na financování protipovodňových opatření zrušil. „Nelze aprobovat situaci, kdy by jakýkoliv uchazeč o veřejnou zakázku, pokud by chtěl být úspěšný, musel rezignovat v jiné věci na své ústavní právo,“ uvádí se v rozsudku Nejvyššího správního soudu.

Předseda Rafaj svým druhostupňovým rozhodnutím ze dne 11. března 2010 potvrdil uložení pokuty ve výši 50 000 Kč Znojemské besedě za chyby související s vypsáním výběrového řízení na zajištění části programu akce Znojemské historické vinobraní. Zadavatel veřejnou zakázku nezadal v zadávacím řízení a výběr dodavatele realizoval mimo režim zákona formou veřejné zakázky malého rozsahu, i když celková cena na zabezpečení uvedeného kulturního programu byla vyšší než dva miliony korun. Pokud by zadavatel postupoval dle zákona, mohl obdržet i další nabídky, které by mohly být výhodnější než nabídka vybraného uchazeče.

Královéhradecký kraj porušil zákon o veřejných zakázkách, když zadal celkem šest výběrových řízení na zpracování projektové dokumentace ke stavebnímu povolení pro projekty center odborného vzdělávání při několika středních a vyšších odborných školách. Úřad mu za to svým prvostupňovým rozhodnutím uložil sankci ve výši 100 000 Kč. Vzhledem k tomu, že všechna přezkoumávaná výběrová řízení jsou součástí

jednoho záměru zadavatele, že se jedná o služby stejného charakteru, dále že smlouvy byly uzavřeny v krátkém časovém sledu a předmět zakázek byl realizován v objektech, které se nachází na správním území jednoho kraje, se dle názoru Úřadu jednalo o jedinou zakázku. Královéhradecký kraj porušil zákon o veřejných zakázkách, neboť předmět veřejné zakázky rozdělil a zadal je jako podlimitní veřejnou zakázku a zakázky malého rozsahu. Vyhnul se tak použití odpovídajícího druhu nadlimitního zadávacího řízení, jež byl povinen při celkové hodnotě zakázek ve výši 8,7 mil. Kč použít.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povolil ve zjednodušeném řízení spojení soutěžitelů PENTA INVESTMENT LIMITED a PR market, s.r.o. V důsledku spojení získala skupina Penta kontrolu nad řetězcem maloobchodních prodejen potravin a smíšeného zboží pro domácnost působícím pod obchodní značkou KORUNA prm. Jednalo se o 46 prodejen na území severní Moravy a Slezska.

Úřad uložil Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy pokutu ve výši 70 000 Kč za porušení zákona o veřejných zakázkách. Ministerstvo postupovalo nesprávně v zakázce na „Výběr organizátora veřejných zakázek“. Zadavatel pochybil, když stanovil dílčí hodnotící kritérium „Kvalita, rozsah a úplnost nabízených služeb“ v rozporu se zásadou transparentnosti. Postup zadavatele v zakázce o objemu více než 5 mil. Kč mohl podstatně ovlivnit výběr nevhodnější nabídky. Vzhledem k tomu, že s vybraným uchazečem již byla uzavřena smlouva, uložil Úřad zadavateli pokutu. Rozhodnutí bylo potvrzeno ve druhém stupni v červenci 2010.

Duben

Pravomocným se stalo rozhodnutí předsedy Petra Rafaje potvrzující uložení pokuty 250 tisíc korun zadavateli městu Sokolov. Důvodem byla pochybení ve veřejné zakázce na rekonstrukci haly zimního stadionu. Zadavatel v rozporu se zadávacími podmínkami při hodnocení dílčího kritéria „Záruky za jakost díla“ hodnotil údaj o záruční lhůtě u dodávek a zařízení. Vybraný uchazeč, sdružení „BAU-STAV a ISSO“, nabídl záruku 38 měsíců, ač vzorová smlouva pevně stanovovala záruku 24 měsíců. Tento postup podstatně ovlivnil výběr nevhodnější nabídky.

Předseda Úřadu Petr Rafaj uložil svým pravomocným rozhodnutím pokutu 80 000 Kč městu Poděbrady za nezákonné zrušení veřejné zakázky „Správa odpadových služeb pro rok 2009-2012 – město Poděbrady“. Město Poděbrady vypsalo v říjnu 2008 uvedenou veřejnou zakázku a rozčlenilo ji na čtyři části – svoz komunálního odpadu, svoz tříděného odpadu, provoz a dozor nad stacionárními sběrnými místy, výsyp košů. Každou z těchto částí přitom mohl získat odlišný dodavatel, což se také posléze stalo. Zastupitelstvo města později zakázku zrušilo s tím, že zadávací podmínky se ukázaly pro město neefektivní a pokračování v zadávacím řízení by přineslo nepředpokládané náklady. Tyto důvody však Úřad neuznal jako dostatečné ke zrušení zakázky. Jednak nešlo o skutečnosti, o nichž by se zadavatel dozvěděl až v průběhu zadávacího řízení, stejně tak je nelze považovat za důvody zvláštního zřetele.

ÚOHS uložil svým prvostupňovým nepravomocným rozhodnutím další sankci v souhrnné výši 240 tisíc korun celkem osmi příspěvkovým organizací hlavního města Prahy za porušení zákona o veřejných zakázkách. Hudební divadlo v Karlíně, Galerie hlavního města Prahy, Lesy hl. m. Prahy, Městská knihovna v Praze, Botanická zahrada hl. m. Prahy, Správa pražských hřbitovů, Pohřební ústav hl. m. Prahy a Městská poliklinika Praha spáchali správní delikt, když na přelomu let 2007-8 zadali veřejnou zakázku na provedení personálního a organizačního auditu jako osm samostatných zakázek malého rozsahu. Zadavatelé tak postupovali v jednodušším režimu mimo zákon o veřejných zakázkách.

ÚOHS povolil svým prvostupňovým rozhodnutím společnosti Panasonic Corporation převzít výrobu LCD panelů soutěžitele IPS Alpha Technology Ltd.. Japonská společnost Panasonic prostřednictvím schvalované transakce získala výlučnou kontrolu nad IPS Alpha, kterou do té doby kontrolovala společně s další japonskou společností Hitachi Displays Limited. Úřad konstatoval, že v důsledku spojení nedošlo k podstatné změně tržních struktur.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže prvostupňovým rozhodnutím zastavil správní řízení vedené s Českým statistickým úřadem ohledně veřejné zakázky na generálního dodavatele informačních technologií pro sčítání lidu. ÚOHS neshledal v postupu zadavatele při stanovení technických kvalifikačních předpokladů porušení zákona o veřejných zakázkách.

Ve svém prvostupňovém rozhodnutí ze dne 19. dubna 2010 uložil Úřad pokutu 100 tisíc korun zadavateli městu Vsetín za chyby při zadávání dodatků k veřejné zakázce na zhotovení stavby Logistického centra odpadů mikroregionu Vsetínsko. Zadavatel dodatky č. 1 a 2 zadal v listopadu 2007 přímo bez soutěže vybranému uchazeči STRABAG a.s. V tomto případě však nebyly splněny podmínky pro využití

jednacího řízení bez uveřejnění. Objem plnění v daném případě činil u dodatku č. 1 téměř 16 milionů korun včetně DPH a u dodatku č. 2 pak téměř 1,7 mil. korun. Rozhodnutí bylo potvrzeno předsedou Úřadu v říjnu 2010.

Předseda ÚOHS Petr Rafaj uložil svým druhostupňovým rozhodnutím ze dne 21. dubna 2010 pokutu 2,3 milionu korun společnosti Tupperware Czech Republic, spol. s r.o. Příklad byl posuzován znovu na základě rozsudků Krajského soudu v Brně a Nejvyššího správního soudu. ÚOHS v opětovném řízení zabýval především dopady jednotlivých zakázaných dohod na hospodářskou soutěž, a to s ohledem na stanovení výše pokuty. S respektováním trestněprávních principů, zejména pak tzv. absorpční zásady, podle které se ukládá sankce podle nejpřísněji postižitelného činu, byla nově při souběhu celkem čtyř deliktů uložena pokuta pouze za jeden ze sbíhajících se deliktů – zakázanou dohodu o určování cen pro další prodej. V rámci hodnocení závažnosti protiprávního jednání pak bylo zohledněno, že společnost Tupperware spáchala více deliktů. Uvedená firma v období od 24. 3. 1997 do 5. 10. 2005 určovala distributorům svého zboží, kteří jsou nezávislými obchodníky, pevnou cenu pro jeho prodej konečným spotřebitelům. Tento postup vedl k narušení soutěže na trhu plastových kuchyňských potřeb pro domácnost nabízených prostřednictvím uzavřené prezentace. Distributoři se mohli odchýlit od stanovených cen pouze ve výjimečných případech, avšak zásadně pouze se souhlasem společnosti Tupperware (např. reklamní akce).

V sídle ÚOHS v Brně se 23. dubna uskutečnila Druhá výroční konference o prosazování soutěžního práva v nově přistoupených zemích Evropské unie. Na konferenci vystoupili přední čeští i zahraniční odborníci v oblasti soutěžního práva. Jednotlivé panely konference byly zaměřeny na novinky v soutěžním právu, kontrolu spojování soutěžitelů, ekonomickou analýzu v soutěžním právu a vertikální dohody.

Zahájení konference o soutěžním právu v nových zemích EU

Květen

Úřad zahájil tři správní řízení kvůli možnému porušení zákona o významné tržní síle s obchodními řetězci Kaufland a Ahold. Důvodem bylo zejména nedodržování splatnosti faktur ve 30 denní lhůtě a tzv. skonto. Již v únoru bylo navíc zahájeno rozsáhlé sektorové šetření maloobchodního trhu s potravinářskými a zemědělskými produkty.

ÚOHS svým rozhodnutím ze dne 4. května 2010 povolil spojení soutěžitelů ČEZ/Dalkia Ústí nad Labem, na základě kterého může ČEZ převzít teplárnu v Trmicích. Ke spojení soutěžitelů ČEZ a Dalkia Ústí nad Labem došlo primárně v oblasti teplárenství, resp. v oblasti centralizovaného zásobování teplem, která je charakteristická lokální působností dodavatelů tepla vyplývající z nepropojenosti sítí. Pro teplárenství je tedy běžné působení lokálních monopolů. V důsledku realizace předmětné transakce nedojde ke změně struktury trhu, neboť soutěžitel ČEZ vstoupí do oblasti teplárenství v Ústí nad Labem a nahradí tak dosavadního soutěžitele Dalkia ČR. Úřad dále zjistil, že ani na trzích, kde se aktivity spojujících se soutěžitelů překrývaly, nepovede spojení k narušení soutěže. V oblasti výroby a dodávek elektrické energie konečným odběratelům i v oblasti podpůrných služeb, kde působí jak ČEZ, tak Dalkia Ústí nad Labem, dochází jen k minimálnímu nárůstu tržního podílu. Navíc, v obou oblastech nedochází ke snížení celkového počtu konkurentů, neboť společnost Dalkia ČR, jako jeden z významných konkurentů, bude na těchto trzích i nadále působit. Z uvedených důvodů ÚOHS spojení povolil bez podmínek.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže posuzoval tři transakce týkající se rozdělení skupiny KKCG. Ve zjednodušeném řízení bylo společností KKCG SE převzetí výlučné kontroly nad soutěžitelem Moravské naftové doly a.s. KKCG získala majetkové podíly v MND, a to od skupin E.ON a Slovenský plynárenský priemysel, a.s. s stala se tak jediným vlastníkem holdingu MND. V případě převodu výlučné kontroly nad společností KKCG Holding Limited na VALEA FOUNDATION a rovněž převod 100% akciového podílu soutěžitelů ŽDB GROUP a.s., BONATRANS GROUP a.s. a KOVOSVIT, a.s. na společnost BONATRANS Group Holding Limited vydal Úřad rozhodnutí, že tato spojení nepodléhají jeho povolení. Důvodem

byla skutečnost, že tyto fúze nespĺňovaly obratová kritéria daná zákonem o ochraně hospodářské soutěže.

Vzhledem k rozsáhlým povodním, k nimž došlo na mnoha místech České republiky, Úřad aktualizoval své doporučení o zadávání veřejných zakázek v oblastech postižených živelní katastrofou. Tento manuál poskytuje představitelům obcí a samosprávných celků souhrnné informace o tom, jakým způsobem postupovat při zadávání zakázek na odstraňování povodňových škod, aby to bylo v souladu s pravidly zadávání veřejných zakázek.

Národní památkový ústav se dopustil porušení zákona o veřejných zakázkách, když uzavřel dodatek o prodloužení rámcové smlouvy na poskytování mobilních telekomunikačních služeb. Úřad za toto pochybení uložil zadavateli v prvostupňovém řízení pokutu ve výši 60 000 Kč.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže udělil svým prvostupňovým rozhodnutím souhlas se spojením společností Energetický a průmyslový holding, a.s. (dále také „EPH“) a EAST BOHEMIA ENERGY HOLDING LTD. (dále také „EBEH“). Na trhu výroby a dodávek elektrické energie fúze dle závěrů ÚOHS nevzbuzuje obavy z možného narušení hospodářské soutěže, zejména vzhledem k nízkým podílům spojujících se stran a k přítomnosti silných konkurentů na trhu. Další významnou oblastí, na niž bude mít spojení vliv, je teplárenství. Spojující se skupiny zaujímají na jednotlivých lokálních trzích významné postavení, jejich aktivity se však nepřekrývají. Podobně neexistuje horizontální překrytí aktivit ani v oblasti poskytování montážních a servisních služeb v energetice. Fúze by neměla mít zásadní dopad ani na vertikálně navazující trh těžby hnědého energetického uhlí, jež je užíván ve výrobě elektřiny a tepla.

Podle ÚOHS by fúze rovněž neměla zvýšit riziko společného postupu firem ze skupiny EBEH a skupiny ČEZ na trhu dodávek hnědého energetického uhlí.

Úřad tedy konstatoval, že fúze nebude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, neboť na všech posuzovaných trzích bude soutěžitel vzniklý spojením vystaven dostatečné konkurenci.

Červen

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povolil zahraničním mediálními skupinám Axel Springer AG a Ringier AG vytvoření společného podniku na českém trhu. Do nového společného podniku mají být začleněny všechny společnosti obou skupin působící na tuzemském trhu ve vydávání novin a časopisů a výrobě tisku. Na trhu denního tisku, kde působí pouze společnost Ringier, mj. s tituly Blesk, Aha, deník Sport, nedojde v důsledku fúze ke změně. Na trhu časopisů a magazínů se Axel Springer zaměřuje na motoristické tituly jako Svět motorů, Auto Tip a časopisy pro mládež Top dívka, Popcorn. Ringier vydává společenský magazín Reflex, časopis pro děti a mládež ABC a tematické magazíny Blesk. Vzhledem k zaměření uvedených časopisů na odlišné cílové skupiny čtenářů má spojení v této oblasti spíše konglomerátní charakter, tj. jde o odlišné a nezastupitelné produkty, a nemělo by mít tedy negativní dopad na hospodářskou soutěž.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povolil spojení akciové společnosti J&T FINANCE s finanční skupinou ATLANTIK, konkrétně s akciovými společnostmi ATLANTIK finanční trhy a ATLANTIK Asset Management investiční společnost.

ÚOHS povolil svým prvostupňovým rozhodnutím spojení soutěžitelů AGROFERT HOLDING, a.s., na straně jedné, a Krahulík – MASOZÁVOD Krahulčí, a.s., a KMOTR – Masna Kroměříž, a.s., na straně druhé. Úřad se zabýval možnými dopady spojení na trh výroby a dodávek uzenin, na němž bude společný podíl spojujících se soutěžitelů relativně nízký. Nepříliš vysoké tržní podíly má skupina Agrofert i na vertikálně navazujícím trhu chovu a prodeje jatečných vepřů a skotu či v dodávkách čerstvého vepřového a hovězího masa. ÚOHS tedy spojení povolil s tím, že přestože skupina Agrofert dosáhne v důsledku spojení nezanedbatelného podílu v oblasti dodávek uzenin, bude nadále vystavena významnému tlaku ze strany konkurence v podobě domácích i zahraničních výrobců i nákupní síle odběratelů, jimiž jsou ve značné míře velké obchodní řetězce.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povolil svým rozhodnutím spojení soutěžitelů BEST, a.s. a BEST-BETA, a.s., k němuž dochází na trhu výroby betonových stavebních prvků. Úřad posuzoval dopady tohoto spojení v oblastech výroby a prodeje betonových prvků pro venkovní architekturu, betonových prvků pro vodovodní a kanalizační sítě a zdících prvků, a to jak na území celé České republiky, tak na jednotlivých lokálních krajských trzích.

Evropská komise povolila svým rozhodnutím ze 17.6. 2010 program podpory filmového průmyslu, který Úřad notifikoval ve spolupráci s Ministerstvem kultury ČR. Podpora poskytovaná na jeho základě je slučitelná s vnitřním trhem. Účelem Programu pro podporu filmového průmyslu je podpora filmové produkce v České republice a zvýšení konkurenceschopnosti českého průmyslu v evropském a světovém měřítku. Program garantuje, že nedojde k vyplacení podpory ve výši 20% uznatelných nákladů dříve, než „investor – producent“ na území České republiky proinvestuje své vlastní finanční prostředky do českých služeb a zboží a následně provede audit těchto vynaložených prostředků.

Předseda Petr Rafaj potvrdil svým druhostupňovým rozhodnutím zrušení veřejné zakázky státního podniku Česká pošta na nákup dodávkových automobilů. Podle prvoinstančního rozhodnutí Úřadu z konce března 2010 Česká pošta pochybila v zakázce „Automobily N1 dodávky 6 – 14 m³“, když mj. v zadávacích podmínkách stanovila, že v rámci plnění jednotlivých zakázek zadávaných na základě rámcové smlouvy se mohou měnit požadavky na technické parametry kupovaných vozů. Fakticky si tak zadavatel vyhradil právo odebírat i vozidla jiných parametrů, než která byla vymezena v zadávací dokumentaci. Toto ustanovení je zásadním porušením zákona o veřejných zakázkách a mohlo podstatným způsobem ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil pokutu ve výši 1,5 milionu korun statutárnímu městu Hradec Králové

za postup při zadávání výstavby nových parkovacích míst, který byl v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách. Město ještě za účinnosti zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, podepsalo s vybraným uchazečem, akciovou společností ATOL, koncesní smlouvu na vybudování, provoz a rozvoj systému parkování na území statutárního města Hradec Králové včetně závazku koncesionáře vybudovat parkovací technologie a nová parkovací místa. Úřad na základě svého šetření konstatoval, že v šetřeném případě nejsou naplněny znaky definující koncesi a z toho důvodu se nejedná o koncesi, ale o nadlimitní veřejnou zakázku na stavební práce. Zadavatel byl tedy povinen tuto veřejnou zakázku zadat v některém ze zadávacích řízení dle zákona o veřejných zakázkách a zveřejnit jak na centrální adrese, tak v Úředním věstníku Evropské unie, což neučinil. Tento postup zadavatele narušil soutěžní prostředí, neboť zadavatel mohl ve správně zvoleném zadávacím řízení obdržet i nabídky dalších dodavatelů, kteří mohli nabídnout výhodnější plnění. Rozhodnutí bylo pravomocně potvrzeno v listopadu 2010.

Červenec

Předseda Petr Rafaj svým pravomocným rozhodnutím uložil sankci 160 000 Kč státnímu podniku Lesy České republiky za nezákonný postup ve veřejné zakázce na dodávku osobních automobilů. Zadavatel se dopustil dělení zakázky, čímž došlo ke snížení její ceny pod zákonné limity a následnému přidělení bez výběrového řízení. Podnik Lesy ČR porušil zákon o veřejných zakázkách, když v únoru 2009 uzavřel na základě jednacího řízení bez uveřejnění smlouvu se společností Import Volkswagen Group s.r.o. na dodávku šesti kusů automobilů Audi typů A4 a A6 za celkem 5 382 000 Kč bez DPH a o měsíc později od stejného dodavatele odebral v rámci zakázky malého rozsahu vůz Audi A8 za 1,651 mil. Kč bez DPH.

ÚOHS povolil spojení společností GAZPROM GERMANIA GmbH a VEMEX s. r. o. Posuzované spojení soutěžitelů spočívá ve změně kvality kontroly nad společností VEMEX, a to z kontroly společné, vykonávané ze strany společností GAZPROM GERMANIA a CENTREX EUROPE ENERGY & GAS AG, na kontrolu výlučnou, vykonávanou pouze společností GAZPROM GERMANIA.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil historicky první pokutu v ryze tuzemském případě tzv. bid-riggingu, tedy kartelové dohody mezi uchazeči o veřejnou zakázku. Společnosti HOKRA Spedition, s.r.o., INZET, s.r.o., PROMINECON GROUP a.s., CBK SHIFT s.r.o. a NATURAL MYSTIC s.r.o. dostaly sankci v celkové výši 4,906 milionů Kč za vzájemnou koordinaci svých nabídek v zadávacím řízení „Provozování ubytoven u provozních středisek Vojenské ubytovací a stavební správy Litoměřice“, jejímž zadavatelem bylo Ministerstvo obrany ČR – Vojenská ubytovací a stavební správa Litoměřice. Výběrové řízení v uvedené zakázce probíhalo na podzim roku 2006. Zadavatel k podání nabídky vyzval společnosti HOKRA Spedition, INZET, PROMINECON GROUP, CBK SHIFT a NATURAL MYSTIC. Jako nejvýhodnější byla vybrána nabídka uchazeče HOKRA Spedition, nabídky konkurenčních

uchazečů byly o 15-30 000 Kč vyšší. S vítězným uchazečem byla následně uzavřena smlouva.

Ze zajištěné e-mailové korespondence představitelů uvedených pěti firem vyplývá, že soutěžitel HOKRA Spedition koordinoval postup všech uchazečů o zakázku. Organizátor kartelu konkrétně rozeslal dalším čtyřem uchazečům částečně vyplněné tzv. krycí listy, tedy formuláře, v nichž uchazeči o zakázku uvádějí mj. svou nabídkovou cenu. V těchto dokumentech byly vyplněny jak nabídkové ceny pro jednotlivé ubytovny, tak ceny celkové. Ceny, které se posléze objevily v nabídkách uchazečů, přesně odpovídají částkám, jež jsou uvedeny v těchto formulářích.

Úřad kvalifikoval chování těchto soutěžitelů jako jednání ve vzájemné shodě, které je jedním z typů zakázaných dohod. Současně šlo o jednání ve shodě v rámci soutěže o veřejnou zakázku, což zadavateli znemožnilo získat nejvýhodnější nabídku vzešlou z nezávislého soupeření uchazečů. V daném případě došlo ke koordinaci i k následné realizaci sladěného záměru. Výsledné sankce pro jednotlivé společnosti jsou následující: HOKRA Spedition 537 000 Kč, Inzet 384 000 Kč, PROMINECON 3 679 000 Kč, CBK SHIFT 57 000 Kč a NATURAL MYSTIC 249 000 Kč. Proti rozhodnutí byly podány rozklady.

Úřad povolil svým prvostupňovým rozhodnutím skutečného spojení soutěžitelů Ostravské opravny a strojírny, s.r.o., a Traťová strojní společnost, a.s. Ostravské opravny a strojírny (OOS) budou v důsledku spojení vykonávat nad Traťovou strojní společností (TSS) společnou kontrolu se soutěžitelem OHL ŽS, a.s. Úřad při posuzování spojení dospěl k názoru, že opravy speciálních strojů pro výstavbu kolejí a opravy nákladních železničních kolejových vozidel nejsou vzájemně zaměnitelné, zejména s ohledem na rozdílné technické vybavení a know-how. Aktivita spojujících se soutěžitelů se tedy v této oblasti nepřekrývají a v důsledku spojení zde nedojde ke změně dosavadních tržních podílů.

Předseda Petr Rafaj zamítl rozklad podaný Českým vysokým učením technickým v Praze proti rozhodnutí Úřadu ve věci dvou veřejných zakázek na dodávky speciálních přístrojů k měření fyzikálních vlastností kompaktních těles pro výzkum a vývoj realizovaný na této instituci. Uložená sankce činila 40 000 Kč.

ÚOHS uložil městu Turnov pokutu ve výši 350 000 Kč za nedodržení zákonného postupu ve veřejné zakázce na první etapu výstavby integrovaného terminálu veřejné dopravy v Turnově. Zadavatel porušil základní zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace, když hodnotící komise poskytla čtyřem uchazečům SaM silnice a mosty, a. s., COLAS CZ a. s., Pražské silniční a vodohospodářské stavby, a. s., a Metrostav a. s. dodatečnou lhůtu deseti pracovních dnů k předložení odpovídající bankovní záruky, ačkoliv zadavatel v průběhu zadávacího řízení odmítl žádost společnosti BAK stavební společnost, a. s., o prodloužení lhůty pro podání nabídek v souvislosti se změnami podmínek pro požadovanou bankovní záruku. Hodnotící komise tímto postupem, kdy nevyřadila nabídky uchazečů, kteří nespĺňovali požadavky zadavatele ve vztahu k bankovní záruce, ale

naopak jim umožnila doplnit jejich nabídky, postupovala v rozporu se zákonem. Rozhodnutí bylo pravomocně potvrzeno v září 2010.

Předseda ÚOHS Petr Rafaj se 27. července 2010 setkal s delegací Cenového regulačního úřadu z čínské provincie Fujian. Předseda Rafaj debatoval s čínskými hosty zejména o českých zkušenostech s aplikací soutěžního práva a o zavádění anti-trustových pravidel v Číně.

Srpen

Druhoinstančními rozhodnutími předsedy Rafaje byla potvrzena sankce v úhrnné výši 1,8 milionu Kč pro Ministerstvo zemědělství ČR za porušení zákona o veřejných zakázkách. Za pochybení v zakázce na „integraci webových portálů (e-AGRI)“ byla ministerstvu uložena sankce 1 milion korun, za chyby v zakázce na „systémovou centralizaci v rámci resortu“ 800 000 Kč. Ministerstvo uzavřelo smlouvy se společností Telefónica O2 Czech Republic, resp. v případě portálu e-AGRI i se společností T-SOFT spol. s r.o., přestože v žádné ze zakázek nebylo provedeno otevřené výběrové řízení. Zadavatel postupoval na základě jednacího řízení bez uveřejnění, což zdůvodňoval návazností na předchozí realizované zakázky a autorskými právy, jejichž nositelem je vybraný uchazeč. V průběhu správních řízení ÚOHS dospěl k závěru, že sice předložené znalecké posudky deklarují návaznost na předchozí realizované zakázky, avšak neprokazují, že by danou zakázku nemohl realizovat jiný dodavatel. Z dokumentace rovněž nevyplývá, že by zadavatel provedl jakékoliv šetření mezi dodavateli o možnosti realizace předmětné zakázky. Podmínky pro postup dle jednacího řízení bez uveřejnění tak nebyly splněny.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povolil svým prvostupňovým rozhodnutím spojení soutěžitelů EUROVIA SA a Tarmac CZ a.s. Souhlasné rozhodnutí však bylo podmíněno splněním několika strukturálních závazků, neboť po prvotním posouzení fúze získal Úřad obavy z narušení hospodářské soutěže na dotčených trzích. Ke spojení dochází na trzích drceného kameniva a těženého kameniva, oblasti asfaltových obalovaných směrů a oblasti inženýrského stavitelství v některých lokalitách nacházejících se ve středních, západních, severních a východních Čechách. Na některých ze spojení dotčených lokalit Úřad identifikoval obavy z možného

narušení hospodářské soutěže. Úřad měl konkrétně obavy z toho, že společnost EUROVIA bude mít po uskutečnění spojení na některých lokálních trzích dostatečnou ekonomickou sílu na to, aby zabraňovala či omezovala své konkurenty působící ve výrobě obalovaných směsí a inženýrských stavbách v přístupu k drcenému kamenivu. Společnost EUROVIA navrhla za účelem odstranění výše zmíněných obav závazky, které spočívají v odprodeji několika kamenolomů v oblasti severních a západních Čech nezávislému subjektu. Úřad uvedené závazky shledal jako dostatečné ve prospěch zachování účinné hospodářské soutěže a navrhované spojení pod podmínkou splnění závazků povolil.

ÚOHS uložil pokutu ve výši 477 tisíc korun společnosti Lumius, spol. s r. o. za porušení zákazu uskutečňování spojení soutěžitelů v období před podáním návrhu na zahájení řízení o povolení spojení a před právní mocí rozhodnutí Úřadu, jež předmětné spojení povoluje. Společnost Lumius v rozporu se zákonem vykonávala rozhodující vliv na činnost společnosti ČME zejména tím, že zajistila svému obchodnímu řediteli generální plnou moc k uskutečňování veškerých právních úkonů a jednání jménem společnosti ČME, výkonem hlasovacích práv ovlivnila schválení řádné účetní závěrky a návrh na rozdělení zisku společnosti ČME za rok 2008, schválení podnikatelského záměru ČME pro rok 2009, odvolání stávajících a nominací i schválení nových členů představenstva a dozorčí rady společnosti ČME atd., a to ještě před tím, než podala návrh na povolení spojení soutěžitelů.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže spolu s Ministerstvem pro místní rozvoj vydaly 26. srpna 2010 společné stanovisko k prokazování a posuzování základní kvalifikace dodavatele podle ustanovení § 53 odstavce 1 písmen k), l) a m) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění.

Září

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v prvostupňovém řízení konstatoval, že společnosti Samsung SDI Co., Ltd., Chunghwa Picture Tubes, Ltd., Koninklijke Philips Electronics N.V., Technicolor S.A., Panasonic Corporation, MT Picture Display Co., Ltd., Toshiba Corporation a LG Electronics, Inc.

v letech 1998-2004 uzavřely a plnily kartelovou dohodu na trhu barevných obrazovek (CPT) pro televizory (některé z uvedených společností se přitom na dohodě podílely kratší dobu, což Úřad rovněž ve svém rozhodnutí zohlednil).

Za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže byly většinou těchto společností uloženy sankce v úhrnné výši 51,787 milionu Kč. Proti rozhodnutí byly podány rozklady.

Výrobci CRT (CDT i CPT) se scházeli na bilaterálních i multilaterálních jednáních po řadu let; jednání a kontakty mezi nimi započaly již před rokem 1998 a pokračovaly cca do roku 2006. Ke schůzkám docházelo v řadě asijských i evropských zemí. Před rokem 1998 se uskutečňovala spíše neformální ad hoc setkání mezi výrobci CRT. Následně se výrobci CRT začali setkávat více organizovaně a systematicky. Na těchto schůzkách probíhala zejména jednání o cenách a výměna citlivých obchodních informací. Jednání o cenách spočívalo ve stanovování cílových a minimálních cen, cenového rozmezí a cenových pravidel či udržování dohodnutých cen. Dodržování dohodnutých cen účastníci řízení následně kontrolovali.

Úřad začal předmětný kartel řešit na základě žádostí o aplikaci tzv. leniency programu. Ten umožňuje, aby soutěžitelé, který nahlásí antimonopolnímu úřadu existenci zakázané dohody a dodá dostatečné důkazy, byla odpuštěna sankce či její část. Z tohoto důvodu byla zcela prominuta pokuta společnosti Samsung a o 50% byla snížena sankce pro soutěžitele Chungwa. Rozhodnutí bylo pravomocně potvrzeno v listopadu 2010.

Chunghwa Picture Tubes, Ltd.	6.400.000,- Kč
Technicolor S.A.	13.858.000,- Kč
Panasonic Corporation	10.373.000,- Kč
MT Picture Display Co., Ltd.	9.430.000,- Kč
Toshiba Corporation	11.726.000,- Kč
Celkem	51.787.000,- Kč

15. září nabyla účinnosti novela zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Zákon š. 179/2010 Sb. Přináší řadu podstatných změn, mj. v použití jednacího řízení, v prokazování kvalifikace, poskytování dokumentace, rámcových smlouvách, hodnocení nabídek či soutěži o návrh.

ÚOHS v novém správním řízení prvního stupně znovu projednal závěry kontroly postupu statutárního města Zlína při zadávání veřejných zakázek a uložil pokutu ve výši 800 000 korun za porušení zákona o veřejných zakázkách ve třinácti zakázkách v celkové hodnotě přes 421 milionů korun. Zadavatel již uzavřel smlouvy s vybranými uchazeči. Proti rozhodnutí byl podán rozklad. Původní prvostupňové rozhodnutí s pokutou ve výši 3 mil. Kč z dubna 2007 bylo zrušeno na základě rozsudků Krajského soudu v Brně i Nejvyššího správního soudu.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povolil vznik společné kontroly nad společností Pražská teplárenská Holding, a. s., ze strany společnosti Energetický a průmyslový holding, a. s., a Hlavního města Prahy.

Energetický a průmyslový holding získá prostřednictvím jím výlučně kontrolované společnosti Honor Invest od společnosti EnBW Energie Baden-Württemberg akcie představující 49procentní podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech

akciové společnosti Pražská teplárenská Holding, a tím i možnost tuto společnost kontrolovat společně s Hlavním městem Prahou, které vlastní zbývající podíl.

Úřad konstatoval, že uvedené spojení soutěžitelů podstatně nenaruší hospodářskou soutěž.

V polovině září Úřad provedl neohlášené místní šetření v prostorách tří soutěžitelů působících v odpadovém hospodářství. Důvodem zahájení správního řízení bylo podezření z uzavření zakázané dohody při účasti ve veřejné zakázce, tzv. bid-rigging.

Evropská komise vydala 29.9. rozhodnutí týkající se úmyslu poskytnout veřejné prostředky na rekonstrukci lanové dráhy na Sněžku. Notifikace této dotace byla Komisi předložena z důvodu získání právní jistoty, že při poskytnutí dotace na rekonstrukci nebude současně poskytnuta veřejná podpora. Komise ve svém rozhodnutí uvedla, že není naplněn jeden z definičních znaků veřejné podpory, a sice narušení hospodářské soutěže. K uvedenému závěru dospěla Evropská komise na základě skutečnosti, že lanová dráha je určena pro uspokojení obecných přepravních potřeb a představuje jediný zvláštní dopravní prostředek, jehož fungování je povoleno v rámci národního parku, ve kterém se Sněžka nachází. Rovněž je s ohledem na hospodářské, právní a ekologické důvody vyloučeno, že by mohla být nově vybudována a provozována lanová dráha nebo jiný komerčně provozovaný dopravní prostředek na vrchol hory.

Říjen

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže svým prvostupňovým rozhodnutím uložil za porušení zákona o veřejných zakázkách v zakázce „Materiál ošetřovatelské péče“ pokutu ve výši 200 000 Kč společnosti Krajská zdravotní, a.s., která zastřešuje pět nemocnic v Ústeckém kraji. Rozhodnutí není pravomocné a zadavatel proti němu podal rozklad. Předmětem zakázky za více než 87 mil. Kč bylo uzavření rámcové smlouvy na průběžné dodávky několika skupin výrobků (obvazy a obinadla, obvazový materiál, náplasti aj.). Zadavatel se dopustil porušení zákona, když nepřipustil dílčí plnění předmětu veřejné zakázky, tedy uchazeči mohli podávat pouze nabídky na celou veřejnou zakázku. Krajská zdravotní se tak dopustila diskriminace těch dodavatelů, kteří mohli zajistit dodávku jednotlivých skupin výrobků, nikoliv však všech požadovaných skupin. Zadavatel také postupoval příliš přísně při technické specifikaci jednotlivých výrobků, když přesně nadefinoval požadované výrobky a nedal tak dodavatelům možnost nabídnout technicky a kvalitativně obdobná řešení.

Na základě řady odborných i laických diskusí k zákonu o významné tržní síle byla v rámci společné iniciativy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva zemědělství a Ministerstva financí zřízena odborná pracovní skupina, jejímž úkolem je vyhodnotit fungování tohoto zákona a připravit návrh případných změn pro vládu České republiky. Konečným cílem má být zefektivnění zákona o významné tržní síle ve prospěch spotřebitele.

25. a 26. října Úřad pořádal ve svém brněnském sídle Podzimní konferenci o veřejných zakázkách. Více než sto padesát účastníků si vyslechlo příspěvky předních českých odborníků na oblast veřejných zakázek, a to nejen z řad zástupců ÚOHS, ale také specialistů ze sféry soudnictví, advokacie a evropských fondů. Místopředseda ÚOHS Kamil Rudolecký informoval přítomné o činnosti Úřadu v roce 2010 a zaměřil se zejména na výrazný nárůst počtu řešených návrhů a podnětů a s tím související dodržování správních lhůt. Na programu byla také zářijová novela zákona o veřejných zakázkách, nezákonné dělení zakázek či neplatnost smluv.

Listopad

Novým místopředsedou ÚOHS se stal JUDr. Michal Petr, Ph.D., který řídí Sekci hospodářské soutěže. Na Úřadě působil řadu let jako ředitel Legislativně-právního odboru a posléze i v čele Sekce legislativy, ekonomiky a mezinárodních záležitostí.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil svým prvostupňovým rozhodnutím ze dne 3.11. 2010 společnosti STUDENT AGENCY, s.r.o. pokutu ve výši 6 185 000 Kč za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže. Proti rozhodnutí byl podán rozklad k předsedovi Úřadu. Sankcionovaný soutěžitel se dopustil zneužití dominantního postavení na trhu poskytování služeb veřejné linkové osobní autobusové dopravy na lince Praha – Brno a zpět s úmyslem vyloučit z uvedeného trhu společnost ASIANA, spol. s r.o. Společnost STUDENT AGENCY konkrétně v období od 1.12. 2007 do 1.3 2008 uplatňovala nepřiměřeně nízké, tzv. predátorské ceny, když snížila ceny kreditových jízdenek na jednosměrnou přepravu na 50, později 95 Kč u tzv. konkurenčních spojů. Hlavním cílem nasazení nízkých cen bylo vytlačení konkurenční společnosti ASIANA z uvedené autobusové linky. Toto jednání mělo za následek narušení hospodářské soutěže na daném trhu, a to na újmu společnosti ASIANA a v konečném důsledku i spotřebitelů. Ceny kreditových jízdenek, které STUDENT AGENCY skutečně účtovala ve sledovaném období na trase Praha-Brno a zpět u konkurenčních spojů, byly podle zjištění ÚOHS nižší než průměrné měsíční celkové náklady STUDENT AGENCY na jednoho přepraveného cestujícího na těchto spojích. Podnákladové ceny tak pro společnost znamenaly dočasnou ztrátu. Konkurenční soutěžitel tomuto intenzivnímu tlaku nedokázal čelit a trh následně opustil.

Kraj Vysočina a město Příbram jako společný zadavatel veřejné zakázky na výstavbu silnice druhé třídy II/350 Příbram–Žižkova ulice postupovali nezákonně při stanovování technických kvalifikačních předpokladů, čímž nedodržely zásadu rovného zacházení. S vybraným uchazečem, akciovou společností COLAS CZ, jak Vysočina, tak i Příbram, již uzavřely smlouvy o dílo v celkové výši veřejné zakázky dosahující téměř 25 milionů korun včetně DPH. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil kraji Vysočina pokutu ve výši 250 tisíc korun a městu Příbram pokutu ve výši 150 tisíc korun. Proti rozhodnutí byl podán rozklad.

Za výrazného zájmu odborné veřejnosti ÚOHS uspořádal v listopadu 2010 tři odborné konference. 10. listopadu se do Brna sjeli všichni, které zajímá zákon o významné tržní síle. Diskutovalo se zejména o aplikaci zákona a o jeho další budoucnosti. Bezprostředně poté následovala ve dnech 11. a 12. listopadu Svatomartinská konference 2010, v jejímž rámci se hovořilo o nejnovějších trendech a vývoji v oblasti soutěžního práva. Kromě přednášejících z řad ÚOHS se dostalo i na přednášky mnoha odborníků z advokacie či akademické sféry nejen z tuzemska, ale i ze zahraničí. Kromě shrnutí výsledků Úřadu v oblasti hospodářské soutěže proběhly panelové diskuse na téma spravedlivý proces, energetika a více ekonomický přístup. 25. listopadu se pak konala Svatokateřinská konference o veřejné podpoře.

Zahájení Svatokateřinské konference o veřejné podpoře.

Předseda ÚOHS Petr Rafaj potvrdil sankci ve výši 100 000 korun Všeobecné zdravotní pojišťovně za pochybení ve veřejné zakázce na „Poskytování mobilních telekomunikačních služeb“. VZP nesprávně stanovenými zadávacími podmínkami zvýhodnila jednoho z uchazečů o zakázku o objemu bezmála 11 milionů Kč. Rozklad zadavatele byl zamítnut a rozhodnutí nabylo právní moci. Všeobecná zdravotní pojišťovna vypsala uvedenou veřejnou zakázku, v níž jako jednu ze zadávacích podmínek uvedla, že vítězný uchazeč bude povinen doplatit stávajícímu poskytovateli těchto služeb částku 5 202 244 Kč. Jednalo se o závazek z předcházející veřejné zakázky stejného charakteru, konkrétně o smluvní pokutu, která zadavateli vznikla nedodržením délky dvouletých smluv na tzv. dotované tarify s dosavadním operátorem, společností T-Mobile. Tyto tarify byly poskytnuty pod podmínkou používání služeb

po dobu 24 měsíců. V případě předčasného vypovězení služby musejí být operátorovi uhrazeny všechny zbývající měsíční paušály až do konce nasmlouvaného období. Přenesením povinnosti uhradit pětimilionovou sankci na uchazeče o zakázku, však zadavatel výrazně zvýhodnil dosavadního poskytovatele poptávaných služeb. T-Mobile by uhrazoval vzniklý závazek v podstatě sám sobě a nemusel jej tedy ve své nabídce zohledňovat.

Prosinec

Aktuální otázky hospodářské soutěže, veřejných zakázek i legislativy byly na pořadu pracovního setkání předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Petra Rafaje s předsedkyní Protimonopolního úřadu SR Danicou Paroulkovou dne 7. prosince v Brně.

Předseda Rafaj při jednání s šéfkou slovenského Protimonopolního úřadu.

Předseda ÚOHS potvrdil dubnové prvostupňové rozhodnutí, kterým byla uložena jedna z nejvyšších pokut za veřejné zakázky městu Liberec. Za pochybení v miliardovém tendru na zajišťování služeb v oblasti nakládání s odpady byla zadavateli vyměřena sankce 3 miliony korun. Liberec porušil zásadu zákazu diskriminace, neboť v zadávací dokumentaci stanovil požadavek na předložení rozhodnutí o udělení souhlasu libereckého kraje k provozování sběrného dvora. Uvedený požadavek neměl žádný praktický význam pro plnění veřejné zakázky. Tímto kvalifikačním požadavkem byl zúžen okruh dodavatelů, a to pouze na ty subjekty, které již mají souhlas k provozování zařízení, resp. již takové zařízení v Liberci provozují. Došlo tedy k diskriminaci těch dodavatelů, kteří v době zahájení zadávacího řízení rozhodnutí o udělení souhlasu k provozování sběrného dvora neměli, avšak pokud by jejich nabídka byla vybrána jako nejvhodnější, mohli tento souhlas a zřízení sběrného dvora zajistit. Navíc zadavatel předpokládal zahájení realizace předmětu plnění od 1.7.2010, tedy rok po vypsání tendru. Zadavatel rovněž diskriminoval dodavatele, kteří v době vypsání výběrového řízení v Liberci neměli své provozovny (sběrný dvůr, administrativní budova), avšak byli by je schopni pro plnění veřejné zakázky zajistit, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, neboť jeho důsledkem bylo rovněž omezení soutěžního prostředí.

AKTIVITY ÚOHS V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH

Česká soutěžní politika v roce 2010

Michal Petr

Smyslem soutěžní politiky je umožnit působení férové soutěže na fungujících trzích. Soutěž ovšem pochopitelně není cílem sama pro sebe. Soutěžní politika je především nástrojem zajištění blaha spotřebitelů – to je jejím základním posláním, vůči kterému je třeba poměřovat její působení a úspěšnost.

Účinná hospodářská soutěž může být narušena chováním soutěžitelů disponujících významnou tržní silou, pokud ji nebudou využívat férovými prostředky, ale zneužijí ji na úkor ostatních soutěžitelů a spotřebitelů. Pokud na trzích působí soutěžitelé, kteří disponují takovou tržní silou, že jsou sto – ať už sami nebo v kooperaci s jinými soutěžiteli – férovou soutěž narušit a změnit základní parametry trhu ve svůj prospěch, např. tím, že zvednou ceny nad tržní úroveň nebo omezí nabídku svého zboží a služeb, je úkolem soutěžního úřadu zajistit, aby této své tržní síly nezneužili.

V minulých letech si Úřad vymezil dva hlavní úkoly, resp. dva směry, ve kterých se chtěl dále rozvíjet. Prvním bylo zaměření na kartely, tedy horizontální dohody mezi podniky, které by si za normálních okolností měly konkurovat. Druhým tzv. více ekonomický přístup, tedy použití pokročilých ekonomických a ekonometrických analýz za účelem správného vymezení trhu a vyhodnocení účinků, které na něm má posuzované jednání.

Kartely

Pokud jde o kartely, jedná se o jednání s nejvíce intenzivními negativními dopady na soutěž, neboť konkurenti se dohodnou, že spolu nebudou soutěžit. To se pravidelně projevuje v růstu cen; odhaduje se, že v důsledku kartelů ceny stoupají až o 20 %. I když se kartely často týkají produktů vysoko ve výrobním řetězci (v letošním roce rozhodoval Úřad např. o kartelu výrobců obrazovek do barevných televizorů), mají pochopitelně dopad i na spotřebitele, protože zdražení se může promítnout až do cen konečných výrobků. Kartely se ovšem mohou týkat nejen cen. Mezi mimořádně závažné patří rovněž dohody o koordinaci účasti v nejrůznějších výběrových řízeních (tzv. *bid rigging*), jimiž se soutěžitelé, kteří by si měli konkurovat při podávání co nejvýhodnějších nabídek, dohodnou, který z nich a za jakých podmínek má „vyhrát“. Evropská komise odhaduje, že jen v důsledku kartelů vzniká v rámci EU každoročně škoda ve výši až 69 miliard EUR.

To, že si Úřad vytkl odhalování kartelů za svou prioritu, se projevilo v roce 2010 vydáním třech rozhodnutí, jimiž bylo shledáno porušení zákona u celkem 15 soutěžitelů a uloženy pokuty v celkové výši téměř 64 milionů Kč.

Na kartely se Úřad hodlá zaměřit i v příštím roce, zejména v oblasti výběrových řízení. Již letos bylo zahájeno jedno nové řízení pro podezření z *bid rigging*, další by měla následovat. Úřad se chce v této oblasti zaměřit i na metodickou a vzdělávací činnost, připravuje vydání srozumitelného manuálu a sérii školení po celé republice.

Více ekonomický přístup

Pokud jde o více ekonomický přístup, využil Úřad jeho výsledky především ve vztahu k tzv. jednostranným praktikám soutěžitelů. Tržní silou, umožňující narušit fungující soutěž, totiž může disponovat nejen několik kartelistů, ale i jen jeden soutěžitel, tzv. soutěžitel s dominantním postavením. Dominantní postavení nesmí být zneužíváno, je tedy zakázáno jednat způsobem, který narušuje soutěž. Platí přitom, že zatímco pravidla týkající se kartelů jsou naprosto jednoznačná a snadno srozumitelná (nedomluvejte se s konkurencí), v případě zneužívání dominance není dost dobře možné abstraktně říct, jaké jednání je zakázané, ale je potřeba podrobně se zabývat jeho následky (platí jen: nenarušujte soutěž). Úkolem ekonomické analýzy je proto zaprvé zodpovědět, jestli určitý soutěžitel dominantní postavení vůbec má, a pokud ano, zda jeho jednání narušuje soutěž, tedy zda ho lze považovat za zneužívání.

Prvním takovým rozhodnutím, které Úřad v roce 2010 vydal, byl mediálně známý případ *Student Agency*, jenž se týkal užití tzv. predátorských cen ze strany dominanta. Nejednalo se přitom o trest za příliš nízké ceny, jak někdy bývá toto rozhodnutí zjednodušeně popisováno. Vstup nového soutěžitele bývá zpravidla spojen se zintenzivněním soutěže mezi hráči na trhu, spojeným se zvýšením kvality poskytovaných služeb a snížením cen. Pokud ovšem na takovém trhu působí dominant, může se rozhodnout využít své síly k tomu, aby vstupu „nepohodlného“ konkurenta zabránil, případně aby jej z trhu vytlačil. Prostředkem mohou být právě predátorské ceny: dominant sníží ceny pod své vlastní náklady, takže mu nově vstupující soutěžitel nemůže být schopen konkurovat, a je donucen trh opustit. I když mohou spotřebitelé z takové cenové války krátkodobě profitovat, jsou v delším horizontu připraveni o výhody, jež jim intenzivnější soutěž mohla přinášet. Jako jsme konec konců viděli i v případě *Student Agency*, kdy po vytlačení konkurenta se ceny nejenže vrátily na původní úroveň, ale byly dokonce ještě zvýšeny.

Předcházení narušení soutěže

Pro obě již popsané aktivity Úřadu, tedy pro posuzování zakázaných dohod a zneužívání dominantního postavení, je typické, že Úřad se zabývá již proběhlým jednáním, s určitou nadsázkou tedy jde o „napravování škody“. Úřad by se ovšem měl neméně zaměřovat i na prevenci. Sem spadají jednak obecně vzdělávací aktivity, jednak sektorová šetření a konečně rozhodovací činnost v oblasti kontroly koncentrací.

Pokud jde o vzdělávací aktivity, je už tradičně nejdůležitější akcí podzimní Svatomartinská konference, na kterou se letos přihlásilo téměř 200 účastníků. Více než dvacet panelistů z dvaceti zemí diskutovalo v pěti panelech otázky spojené se spravedlivým procesem, uplatňováním více ekonomického přístupu v praxi a se sektorem energetiky. Na jaře Úřad rovněž hostil mezinárodní konferenci zaměřenou na zkušenosti států nově přistoupivších do EU. Zaměstnanci Úřadu se pochopitelně aktivně zapojili i do mnoha českých i zahraničních konferencí a seminářů, pořádaných jinými institucemi. Jak už bylo předesláno, na příští rok Úřad plánuje rozsáhlé školení v oblasti *bid rigging*.

Co se sektorových šetření týče, jedná se o potenciálně velmi účinný nástroj, zakotvený do soutěžního zákona v roce 2009. Umožňuje podrobné zmapování určitého sektoru ekonomiky a identifikaci problémů, které mohou bránit účinné hospodářské soutěži, včetně doporučení na jejich odstranění, ať už cestou legislativní či jinou. Nelze vyloučit, že takto získané informace budou následně využity i pro zahájení konkrétních řízení pro porušení soutěžního práva, jak vidíme na příkladu Evropské komise. Úřad začal připravovat sektorové šetření v oblasti energetiky, které by mělo proběhnout v roce 2011.

Konečně ve vztahu ke koncentracím je úkolem Úřadu posoudit, jestli zamýšlená obchodní transakce (nejrůznější fúze a akvizice) nepovede k narušení hospodářské soutěže; pokud by došel k závěru, že ano, byl by oprávněn její uskutečnění zakázat. Aby nedocházelo k těmto krajním opatřením, mohou spojující se strany navrhnout tzv. závazky – navrhnout taková opatření, která obavy z narušení soutěže rozptýlí; typicky se jedná o prodej části podniku. Patrně nejvýznamnějším spojením, které Úřad v letošním roce povoloval, proběhlo mezi společnostmi EUROVIA, vertikálně integrovaným podnikem zaměřeným nejen na výstavbu dopravní infrastruktury, ale i produkci stavebních materiálů, a Tarmac, vlastníka kamenolomů. Toto spojení vyvolávalo v několika regionech obavy z narušení hospodářské soutěže, protože dosud nezávislý dodavatel kameniva se měl stát součástí jedné skupiny, zaměřené kromě stavebních materiálů i na vlastní stavby. Spojení proto bylo povoleno, ale za podmínky splnění závazků, spočívajících v odprodeji několika kamenolomů.

Velmi závažným deliktem naopak je, pokud spojující se soutěžitelé nevyčkají na povolení Úřadu, ale uskutečňují spojení bez rozhodnutí Úřadu, případně v rozporu s ním. Úřad vedl v minulosti jen několik takových řízení, do budoucna se na ně hodlá rovněž zaměřit; v letošním roce již byla zahájena tři, jedno už bylo ukončeno a sledáno porušení zákona.

Rychlé obnovení soutěžního prostředí

Pokud již došlo k porušení soutěžních pravidel a hospodářská soutěž byla narušena, ať už v oblasti dohod, dominance či koncentrací, je úkolem Úřadu nejen takové jednání potrestat, ale především zajistit co nejrychlejší obnovu funkčního soutěžního prostředí. Úřad proto v některých případech přistupuje k tzv. alternativním řešením soutěžních problémů a ukládá nižší pokutu nebo dokonce ani nezahajuje řízení, pokud soutěžitelé uznají své pochybení a zjednájí nápravu.

Jako tzv. soutěžní advokacie je dlouhodobě označován postup, kdy ani nedojde k zahájení správního řízení, neboť soutěžní problém se podaří velmi rychle odstranit, a pochybení na straně soutěžitelů přitom není natolik závažné, aby muselo dojít k uložení pokuty. Je tak zaručena oprava rychlá náprava v řádu měsíců.

Náprava má ovšem význam i v situaci, kdy řízení již probíhá. Pokud účastníci řízení v jeho průběhu potvrdí, že se dopustili deliktu, pro který je Úřad podezřívá, uznají svou odpovědnost za něj, ukončí své protisoutěžní jednání a akceptují pokutu, je Úřad připraven snížit jim sankci o 20 %.

Oblast hospodářské soutěže

Statistické údaje

Největší počet správních řízení byl tradičně veden v oblasti kontroly spojování soutěžitelů, kde bylo do konce listopadu 2010 zahájeno 38 řízení. Výrazný nárůst zaznamenalo využívání zjednodušeného řízení, jehož prostřednictvím bylo řešeno 21 případů. V případě fúze EUROVIA SA a Tarmac CZ a.s. Úřad identifikoval na dotčených trzích drčeného kameniva a těžného kameniva, oblasti asfaltových obalovaných směsí a oblasti inženýrského stavitelství obavy z narušení hospodářské soutěže a povolil ji až po předložení dostatečných závazků ze strany účastníků.

V oblasti kartelů bylo zahájeno jedno správní řízení, a to na trhu odpadového hospodářství. Jedná se o *bid-rigging*ový případ, který podle prvotních výsledků šetření může mít zásadní dopad na celorepublikový trh. Úřad vydal v prvním stupni celkem tři kartelová rozhodnutí s pokutami v celkové výši téměř 65 mil. Kč. Doručeny byly rovněž dvě souhrnné žádosti o leniency. Nejvyšší sankce ve výši 51,7 milionů Kč byla uložena za kartel výrobců CRT obrazovek.

Dále bylo v oblasti antitrustu vydáno dalších 5 rozhodnutí, za všechny můžeme jmenovat zejména případ Sokolovská uhelná s pokutou 17,2 mil. Kč a nepravomocné rozhodnutí o zneužití dominantního postavení společností Student Agency.

Sekce hospodářské soutěže se zaměřila na prosazování tzv. více ekonomického přístupu do rozhodovací činnosti. Pomocí pokročilých analytických metod byl posuzován např. případ Student Agency. Předmětem zájmu Úřadu byl rovněž telekomunikační trh, konkrétně segment širokopásmového přístupu k internetu.

Oblast významné tržní síly

V nové oblasti působnosti Úřad zahájil tři správní řízení s obchodními řetězci Kaufland a Ahold. Do uzávěrky tohoto infolistu nebylo žádné z nich ukončeno. Bylo rovněž provedeno rozsáhlé sektorové šetření maloobchodního trhu s potravinářskými a zemědělskými výrobky, jehož výsledky Úřadu pomohly detailně se s touto oblastí seznámit a identifikovat možné problematické jevy. ÚOHS také přijal 41 podnětů upozorňujících na možné porušení zákona o významné tržní síle.

Oblast veřejných zakázek

Kamil Rudolecký

V důsledku ekonomické krize došlo k redukcí disponibilních veřejných zdrojů a tím ke snížení množství zadávaných veřejných zakázek, lze však vysledovat velmi silné soutěžní chování uchazečů o veřejné zakázky. Ač by se tedy mohlo zdát, že počet případů, které Úřad řeší, klesá, situace je opačná. V důsledku silného konkurenčního boje a snahy dodavatelů uspět u celkově sníženého množství zadávaných veřejných zakázek, velmi progresivně narostl a nadále narůstá počet podnětů i návrhů na zahájení přezkumného řízení vedeného Úřadem. Velmi aktivně se na počtu stížností podílí Regionální rady, jejichž cílem je získat jistotu, že zadávací proces proběhl řádně.

Ingerence Úřadu je tak stále silnějším faktorem, který posiluje zdravé a férové soutěžní prostředí a přispívá k efektivnějšímu a ekonomickému vynakládání veřejných financí.

Rovněž formulaci výkladové praxe ať již pomocí zveřejněných stanovisek, odůvodnění rozhodnutí či odpovědí na dotazy lze považovat za jeden z nejvýznamnějších přínosů Úřadu k vytváření zdravého soutěžního prostředí.

Ačkoliv se v roce 2010 zvýšilo absolutní číslo uložených pokut i jejich výše udělená v jednotlivých případech, nelze tuto skutečnost přeceňovat. Skutečný význam, reálné dopady a prosoutěžní charakter mají zejména nápravná opatření ve formě zrušení nezákonných úkonů zadavatelů či zrušení zadávacího řízení jakožto celku. Úřad však na druhou stranu aplikuje vyvážený přístup k méně závažnému porušení zákona např. formou upuštění od sankce.

Mezi nejčastější pochybení zadavatelů lze již tradičně označit nezákonné dělení zakázek, změny zadávacích podmínek, jež nejsou řádně zveřejněny, netransparentní nastavení hodnotících kritérií či samotný hodnotící proces. Ve zvýšené míře se však vyskytuje i nezákonné rušení zadávacího řízení či nastavení kvalifikačních požadavků, jež mají diskriminační charakter.

Nejvyšší pokuty uložené v roce 2010

Zadavatel	Pokuta	Právní moc
Statutární město Liberec	3 mil. Kč	ANO
Ministerstvo zemědělství ČR	1 mil. + 800 000 Kč	ANO
Statutární město Hradec Králové	1,5 mil. Kč	ANO
Lesy ČR – nákup výpočetní techniky	1 mil. Kč	ANO
Statutární město Zlín – 13 veřejných zakázek	800 000 Kč	NE
Kraj Vysočina+Přibyslav	400 000 Kč	NE
Lesy ČR – nákup kancelářského materiálu	300 000 Kč	NE

Charakteristickým rysem v oblasti dohledu nad zadáváním veřejných zakázek byl prudký nárůst počtu vedených správních řízení. Do prosince 2010 jich Úřad zahájil 384, k tomu obdržel dalších 484 podnětů. Vydáno bylo 448 rozhodnutí. Ve třiceti případech ÚOHS neshledal pochybení zadavatele, ve 100 kauzách bylo vydáno rozhodnutí o nápravném opatření. Ve 49 rozhodnutích byly uloženy pokuty v celkové výši téměř 11 mil. Kč. Část těchto rozhodnutí není dosud pravomocná. V 89 řízeních bylo rovněž vydáno předběžné opatření, které v převážné většině zakazovalo zadavateli uzavřít smlouvu.

Oblast veřejné podpory

Statistické údaje

Stanoviska k problematice veřejné podpory vydaná poskytovatelům/příjemcům	627
Prenotifikace, notifikace, oznámení dle blokové výjimky	43
Stížnosti u EK a spojená agenda	13
Připomínky k návrhům právních předpisů ČR	56
Účast na seminářích, pracovních skupinách k problematice VP, konzultace	152
Účast na poradních výborech EU a jednáních u Evropské komise k oznámeným případům	19

Správní řízení vedená v souvislosti se zápisem do registru de minimis

Zahájená správní řízení	44
Vydaná rozhodnutí	28
Již pravomocné sankce celkem (12 SŘ)	120 000 Kč

Úřad se v roce 2010 podílel na 43 notifikacích a prenotifikacích k Evropské komisi. Ani jedno z bruselských rozhodnutí zatím nebylo pro Českou republiku negativní a poskytnutí veřejných prostředků bylo vždy odsouhlaseno. V letošním roce se jednalo především o schválení dotace pro výstavbu lanovky na Sněžku a souhlas s programem podpory filmového průmyslu.

Hlavním předmětem činnosti se nicméně stal Centrální registr podpor malého rozsahu (de minimis), který vznikl k 1. lednu 2010. Registr je rozdělen do dvou modulů – modul MZE, jenž zahrnuje informace o poskytnutých podporách de minimis v oblasti zemědělské prvovýroby a rybolovu a modul ÚOHS zahrnující informace o poskytnutých podporách de minimis ve všech ostatních oblastech mimo zemědělskou prvovýrobu a rybolov. Základní funkcí centrálního registru je shromažďovat informace o všech podporách v režimu de minimis přidělených v České republice. Hlavním cílem registru má být umožnění rychlé a úplné kontroly, zda v případě poskytnutí zamýšlené podpory de minimis konkrétnímu příjemci nedojde k překročení limitní částky podpory de minimis v jeho rozhodném období.

Jako problematická se ukázala povinnost poskytovatelů zapisovat do registru údaje ve stanovené lhůtě. Úřad do prosince 2010 zjistil více než 800 případů porušení této povinnosti a zahájil kvůli tomuto deliktu celkem 44 správních řízení. Z dosud vydaných 28 rozhodnutí již 12 nabylo právní moci. Uloženy byly sankce v celkové výši 120 000 Kč.

Druhustupňové rozhodování a soudní přezkum

Hospodářská soutěž

K 30. 11. bylo podáno celkem 19 rozkladů proti prvoinstančním rozhodnutím, z toho v deseti případech již bylo rozhodnuto. Rozhodnutí padlo také v další 6 případech rozkladů z předcházejících let. Potvrzena byla například výše zmíněná rozhodnutí v případech Sokolovská uhelná a kartel výrobců CRT obrazovek.

Správní soudy projednaly celkem 22 žalob týkajících se rozhodnutí Úřadu, z toho ve 14 případech se přiklonily na stranu ÚOHS. Potvrzeny byly například verdikty Úřadu v případech Billa/Meinl, kartel distributorů léčiv či procesní sankce pro Delta Pekařny. Celková úspěšnost rozhodnutí Úřadu je vyšší než 98%.

Veřejné zakázky

Za 11 měsíců roku 2010 bylo podáno celkem 141 rozkladů. Vydáno bylo celkem 184 rozhodnutí, 96 z nich ještě o rozkladech podaných v roce předcházejícím. V převážné části případů bylo potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí, z nejvýznamnějších můžeme jmenovat sankce 3 mil. Kč pro město Liberec nebo 1,5 mil. Kč za parkovací systém v Hradci Králové.

Proti rozhodnutím ÚOHS bylo podáno celkem 24 žalob. Soudy nicméně rozhodovaly převážně o případech pocházejících již z minulých let a na stranu Úřadu se přiklonily v 11 ze 16 rozsudků. Celková úspěšnost rozhodnutí Úřadu je i zde 98%.

Veřejná podpora

V souvislosti se zahájením činnosti registru podpor malého rozsahu a sankčními rozhodnutími, která byla vydávána z důvodů nedodržování povinnosti zápisu do tohoto registru, obdržel Úřad 10 rozkladů. Do konce listopadu 2010 nebylo o žádném z nich rozhodnuto.

Prezentace v médiích

ÚOHS se dlouhodobě snaží prezentovat pozitivní dopad své činnosti široké veřejnosti. V tomto úsilí připadá důležitá úloha médiím, s nimiž Úřad pravidelně spolupracuje. V prvních jedenácti měsících roku 2010 Úřad poskytl sdělovacím prostředkům 133 tiskových zpráv, z toho se 66 týkalo oblasti veřejných zakázek a 41 případů z hospodářské soutěže. K nejvýznamnějším kauzám byly rovněž pořádány tiskové konference s předsedou Úřadu Petrem Rafajem. Ten byl rovněž častým hostem v přímých zpravodajských vstupech České televize, kde objasňoval např. detaily bid-riggingového případu VUSS Litoměřice nebo kartelu výrobců CRT.

Sdělovací prostředky informovaly o aktivitách Úřadu do počátku prosince v téměř 4500 příspěvcích, rozhovory poskytl předseda Rafaj Hospodářským novinám, Právu, ČTK či deníku E15. Odbor vnějších vztahů Úřadu nadále pokračoval ve spolupráci s časopisy Parlament, vláda, samospráva, Moravské hospodářství, Parlamentní magazín, Prosperita a Veřejná správa, kde se pravidelně objevují texty o ÚOHS.

Také odborné konference, které Úřad pořádá, mají kromě své vzdělávací funkce nezastupitelné místo v prezentaci soutěžního úřadu. Pravidelným termínem konferencí se stávají podzimní měsíce, kdy se letos konaly kromě tradiční Svatomartinské konference o hospodářské soutěži i konference o veřejných zakázkách, významné tržní síle a veřejné podpoře.

AGENDA 2011

Hospodářská soutěž

Jednoznačnou prioritou soutěžního úřadu v příštím roce by mělo být odhalování kartelů, zejména pokud jde o *bid rigging*. V případech jednostranných praktik i kontroly koncentrací by se měl již plně uplatňovat více ekonomický přístup. Velká pozornost bude rovněž věnována otázkám spravedlivého procesu, neboť právě procesní otázky se v posledních letech staly jádrem soudního přezkumu.

V roce 2011 by rovněž mělo proběhnout sektorové šetření v oblasti energetiky. V naprosté většině členských států EU, včetně České republiky, je právě energetika označována za oblast, kde nedokonalé fungování soutěže působí největší problémy.

V nadcházejícím roce by taktéž měla být připravena novela zákona o ochraně hospodářské soutěže, která by legislativně zakotvila program leniency, upravený dosud jen oznámením Úřadu, a dále jasně stanovila pravidla pro tzv. narovnání, tedy postup Úřadu umožňující výrazně snížit pokutu účastníkům řízení, kteří akceptují závěr Úřadu, že porušili soutěžní právo, a svého protisoutěžního jednání zanechají. Oproti dřívějšímu postupu Úřadu, kdy výše „slevy“ dosahovala až 70 %, se předpokládá snížení pokuty o 20 %.

V oblasti spojování soutěžitelů se ÚOHS více zaměří na kontrolu dodržování ustanovení § 18 odst. 1 ZOHS, tj. kontrolu toho, zda soutěžitelé neuskutečňují spojení soutěžitelů, před podáním návrhu na povolení spojení, resp. před právní mocí rozhodnutí Úřadu, jímž je spojení povoleno. Úřad plánuje také revize některých svých guidelines v této oblasti, zejména pak Oznámení o výpočtu obrátu a Oznámení o konceptu spojení soutěžitelů).

Nového metodického dokumentu se dočká také oblast zemědělství a potravinářství, zejména pak působení nákupních a prodejních aliancí, neboť od ledna 2011 lze očekávat novou úpravu (soft law) oznámením Evropské komise o pravidlech posuzování dohod o horizontální spolupráci na trhu. V této souvislosti je rovněž na Úřadu, aby v nadcházejícím období prověřil výsledky vlastní aktivity založené na informačním listu pro zemědělce vydaném v lednu 2008.

Předmětem zájmu Úřadu bude také jednání sdružení soutěžitelů, a zejména pak těch komor a asociací, v nichž je sdružování povinné, pokračovat bude také analýza sektoru telekomunikací, konkrétně trhu širokopásmového přístupu k sítím elektronických komunikací.

Úřad bude dále prosazovat do svého rozhodovacího procesu více ekonomický přístup, k jehož aplikaci se rovněž chystají guidelines.

Významná tržní síla

Odbor kontroly tržní síly se bude v roce 2011 dále zaměřovat na vztahy mezi dodavateli a odběrateli zemědělských a potravinářských produktů. Odbor se v této souvislosti zaměří na konkrétní podmínky dodávek zemědělských a potravinářských produktů, které sjednávají obchodní řetězce se svými dodavateli, kdy hlavní pozornost bude věnována především nejruznějším poplatkům, které dodavatelé obchodním řetězcům platí.

Odbor bude pokračovat ve vyhodnocování informací získaných ze sektorového šetření trhu prodeje zemědělských a potravinářských produktů. Pokračovat bude rovněž diskuse se všemi hlavními aktéry trhu dodávek zemědělských a potravinářských produktů.

Veřejné zakázky

I v roce 2011 Úřad naváže na již dlouhodobě uplatňovanou strategii přednosti prevence před represí. Jde o základní postulát, který se v praktické rovině aplikuje např. ve formě doporučení a akceptace nápravy zadávacího procesu samotným zadavatelem ještě před zásahem Úřadu. Za výrazné preventivní opatření lze považovat i zveřejňování všech pravomocných rozhodnutí v oblasti veřejných zakázek na internetu a celková koncepce tzv. otevřeného Úřadu, který úzce spolupracuje s veřejným i privátním sektorem.

Příští rok bude ve znamení široké aplikace obou novelizací zákona, jež nabyly účinnosti v roce 2010, přičemž na cestě je další velmi významná novela, zaměřená na celkové posílení transparentnosti a zavedení nových institutů.

Lze také očekávat zvyšování sankcí uložených v konkrétních případech, a to zejména za závažná porušení zákona, recidivu či v případě finančně objemných zakázek. V mnoha případech bylo totiž možno vysledovat, že represivní avšak ani preventivní, účinek udělených sankcí, nebyl zcela naplněn.

Úřad si velmi silně uvědomuje důležitost rychlosti rozhodovacího procesu. Jednou z nejvýznamnějších priorit tak zůstává zkracování délky rozhodovacího procesu při zachování kvality a přezkoumatelnosti jednotlivých rozhodnutí. Zejména v případech zakázek kofinancovaných z evropských fondů hraje čas klíčovou roli z pohledu nutnosti využití těchto zdrojů v nastavených intervalech.

Stejně jako je tomu v oblasti ochrany hospodářské soutěže i v oblasti dohledu nad řádným zadáváním veřejných zakázek hraje významnou roli tzv. více ekonomický přístup. Úřad se hodlá zaměřit na hlubší analýzu příslušných trhu a znalost

jeho specifík. Od tohoto přístupu si slibuje odhalení většího množství případů skryté diskriminace.

Veřejná podpora

Na národní úrovni bude ÚOHS usilovat o novelu zákona č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Novelou by měly být upřesněny pojmy týkající se registru de minimis, jakož i vymezeny kompetence v oblasti vymáhání neuhrazených pokut. Jako tradičně bude uspořádána jarní a podzimní konference o aktuálních otázkách a vývoji v oblasti práva veřejné podpory. Odbor veřejné podpory se bude nadále věnovat šíření informací o veřejné podpoře, a to nejen na seminářích a konferencích, ale i prostřednictvím publikační činnosti či tvorbou metodických doporučení.

Na komunitární úrovni budou zahájeny konzultace o nových pravidlech pro poskytování regionální veřejné podpory, na jejichž základě by se měla poskytovat regionální podpora po skončení platnosti současných pravidel – Pokynů k regionální podpoře na období 2007-2013. Již v lednu se pracovníci odboru zúčastní první pracovní skupiny k přípravě nových regionálních pravidel.

Další plánovaný přezkum pravidel v oblasti veřejné podpory se týká tzv. Altmarského balíčku, který stanoví pravidla veřejné podpory ve vztahu ke kompenzacím poskytovaným za služby obecného hospodářského zájmu. V případě, že z přezkumu vyplyne potřeba nové úpravy, může dojít ke změně současné legislativy. Zahájeny budou dále počáteční práce na revizi pravidel pro podporu na záchranu a restrukturalizaci.

Příjemné prožití vánočních svátků
a úspěšný rok 2011.

Festive Christmas season
and success in 2011.

